Konstitutionsutskottets betänkande

1984/85:31

om anslag till Riksdagen och dess myndigheter m. m. jämte motioner (prop. 1984/85:100, bil. 16, förs. 1984/85:24)

I ANSLAGSFRÅGOR

FJORTONDE HUVUDTITELN

A. Riksdagen

1. Ersättningar till riksdagens ledamöter m. m.

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt A 1 och hemställer

att riksdagen till *Ersättningar till riksdagens ledamöter m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 135 329 000 kr.

2. Riksdagsutskottens studieresor utom Sverige

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt A 2 och hemställer

att riksdagen till *Riksdagsutskottens studieresor utom Sverige* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 700 000 kr.

3. Bidrag till studieresor

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt A 3 och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till studieresor* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 280 000 kr.

4. Bidrag till viss verksamhet

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt A 4 och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till viss verksamhet* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 762 000 kr.

5. Bidrag till partigrupper

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt A 5 och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till partigrupper* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 12 176 000 kr.

Rättelse: S. 2, under **6.** 2. rad 1 och under **8.** 2. rad 2 Står: tilläggsbudget Rättat till: tilläggsbudget II
rad 2 nedifrån under **9.** Står: *och dess kansli* Rättat till: *och dess kansli: Förvaltningskostnader*

6. Förvaltningskostnader

Utskottet tillstyrker *dels* riksdagens förvaltningsstyrelses i budgetpropositionen framlagda förslag under punkt A 6, *dels* riksdagens förvaltningskontors förslag i Förs. 1984/85:24 under punkt 1 framlagt förslag om medel, under anslagspunkt A 6 Förvaltningskostnader på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 och hemställer

1. att riksdagen till *Förvaltningskostnader* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 143 407 000 kr.,
2. att riksdagen till *Förvaltningskostnader* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 2 519 000 kr.

7. Utgivande av otryckta ståndsprotokoll

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt A 7 och hemställer

att riksdagen till *Utgivande av otryckta ståndsprotokoll* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 450 000 kr.

B. Riksdagens myndigheter

8. Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen

Utskottet tillstyrker *dels* riksdagens förvaltningsstyrelses i budgetpropositionen framlagda förslag under punkt B 5, *dels* riksdagens förvaltningkontors förslag i Förs. 1984/85:24 under punkt 2 om medel – under anslagspunkt B 5 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen – på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 och hemställer

1. att riksdagen till *Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 14 887 000 kr.,
2. att riksdagen till *Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen,* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 296 000 kr.

9. Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Förvaltningskostnader

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt B 7 och hemställer

att riksdagen till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 5 061 000 kr.

10. Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet

Utskottet tillstyrker riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkt B 8 och hemställer

att riksdagen till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 6 891 000 kr.

II MOTIONER RÖRANDE RIKSDAGEN OCH DESS FÖRVALTNING, M. M.

I detta budgetbetänkande behandlas även följande motioner väckta under den allmänna motionstiden 1985 som rör riksdagens inre förhållanden och förvaltning, m. m.

Motionsyrkandena

395 av Marianne Karlsson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att plenisalen i framtiden skall vara förbehållen riksdagsarbetet och Nordiska rådets sammanträden.

396 av Marianne Karlsson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att riksmötet åter under högtidliga former skall öppnas i rikssalen.

475 av Gösta Signell m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att nationalsången skall spelas i samband med riksmötets öppnande.

566 av Anders Andersson (m) och Erik Olsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen uppdrar åt förvaltningskontoret att vidta åtgärder för belysning av riksdagens byggnader efter mörkrets inbrott.

567 av Lars Hjertén (m) och Bertil Danielsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar i enlighet med det i motionen framförda förslaget om riksvapnets och den svenska flaggans placering i riksdagens plenisal.

814 av Mona Saint Cyr (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar att riksdagens plenisal smyckas med den svenska flaggan,

2. att riksdagen beslutar att Svenska flaggans dag uppmärksammas också i riksdagsarbetet på lämpligt sätt, t. ex. så enkelt som att hymnen Sveriges flagga får inleda dagens arbete.

932 av Olle Aulin (m) och Hans Nyhage (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar om utbildning och orientering om riksdagens beredskapsåtgärder i enlighet med vad i motionen anförts.

1546 av Lars Ahlmark (m)

I motionen yrkas att riksdagen uppdrar åt riksdagens förvaltningsstyrelse att vidta åtgärder i riksdagens hus i enlighet med vad som i motionen anförts.

1553 av Ingvar Eriksson (m) och Arne Svensson (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar att Sveriges flagga skall placeras i riksdagens plenisal med början i samband med riksmötets högtidliga öppnande hösten 1985,

2. att riksdagen beslutar att nationalsången skall sjungas som avslutning på högtidligheten.

1556 av Eric Hägelmark (fp)

I motionen yrkas att riksdagen uppdrar åt förvaltningsstyrelsen att reglera de ekonomiska mellanhavandena mellan riksdagen och byggnadsingenjören Olof af Forsells i en för denne godtagbar omfattning.

1562 av Blenda Littmarck (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att uppsätta minnestavla i riksdagshuset över arkitekterna Aron Johansson och Sven Silow.

1563 av Tore Nilsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att nu bringa frågan om gottgörelse till Olof af Forselles till en definitiv lösning.

1565 av Erkki Tammenoksa m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om bestämmelser som innebär att nationalsången framförs vid officiella arrangemang som riksdagens högtidliga öppnande, vid statsbesök m. m.

1567 av Bengt Wittbom (m) och Göran Riegnell (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att inrätta en bar med fullständiga rättigheter, avsedd för riksdagens ledamöter och dessas gäster.

1569 av Allan Åkerlind m. fl. (m, fp, c, s)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att riksdagen skall ha ett eget permanent garage i anslutning till riksdagshuset och att förvaltningsstyrelsen ges i uppdrag att lösa denna fråga och övriga i motionen upptagna parkeringsfrågor och kommunikationsproblem.

2338 av Alf Wennerfors (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar utöka informationen om riksdagen och dess ledamöter i landets telefonkataloger i enlighet med vad som anförts i motionen.

2341 av Inger Wickzén (m) och Görel Bohlin (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att riksvapnet och Sveriges flagga skall ha sin ständiga plats i riksdagens plenisal.

I ärendet har yttranden inhämtats från krigsdelegationens presidium och riksdagens förvaltningskontor över motion 932. Riksdagens förvaltningskontor har även yttrat sig över motionerna 395, 566, 1546, 1556, 1562, 1563, 1567, 1569 och 2338.

Utskottet

Riksmötets öppnande, plenisalens utsmyckning, nationalsången, m. m.

I motion 396 föreslås att riksdagen, bl. a. med hänsyn till att återflyttningen till riksbyggnaderna på Helgeandsholmen ägt rum, skall besluta om återgång till de högtidliga former för öppnandet som tidigare gällde och att detta vid början av ny mandatperiod bör ske i rikssalen. Under mellanliggande år kan öppnandet enligt motionären ske i riksdagshuset.

Utskottet har i samband med behandlingen av motioner om formerna för riksmötets öppnande tidigare år erinrat om att det enligt bestämmelserna i riksdagsordningen (RO 1:6) ankommer på talmannen att efter samråd med vice talmännen fastställa ordningen för riksdagens öppnande samt uttalat att ceremonin normalt bör förläggas till riksdagens plenisal. Senast avslogs en motion i samma syfte under 1982/83 års riksmöte. Med anledning av nu förevarande motion får utskottet ånyo erinra om riksdagens tidigare ställningstagande. Det förhållandet att riksdagen återflyttat till Helgeandsholmen medför inte någon anledning till ändrat principiellt ställningstagande. Under hänvisning härtill avstyrks motion 396.

I några motioner tas upp vissa frågor som rör formerna för ceremonin i plenisalen vid riksmötets öppnande, plenisalens utsmyckning och firandet av nationaldagen, Svenska flaggans dag. I motionerna 475, 1553 yrk. 2 och 1565 föreslås att nationalsången skall framföras eller sjungas vid öppnandet och enligt motion 1565 även vid statsbesök m. m. Förslag om plenisalens utsmyckande framläggs i motionerna 567, 814 yrk. 1, 1553 yrk. 1 och 2341. Bl. a. föreslås att Sveriges flagga och riksvapnet får en permanent placering i plenisalen. I motion 814 yrk. 2 föreslås vidare att riksdagen skall uppmärksamma Svenska flaggans dag t. ex. genom att hymnen Sveriges flagga får inleda dagens arbete.

Under föregående riksmöte behandlades en motion om att plenisalen, på likartat sätt som vid riksmötets öppnande, skulle prydas med riksvapnet. Utskottet anförde i saken att det i en fråga av denna art i första hand måste tas hänsyn till plenisalens inredningsarkitektoniska utformning. Det fanns enligt utskottet helt naturligt skäl att i anslutning till den högtidliga öppningsceremonin anordna särskild utsmyckning. Utskottet bedömde att förvaltningskontorets ledningsgrupp för byggnadsfrågor hade möjlighet att överväga

motionsförslaget och eventuellt ta erforderliga initiativ.

Utskottet får med anledning av förevarande motioner hänvisa till att frågor rörande formerna för riksdagsöppnandet handhas av talmannen som samråder med vice talmännen. I vad mån plenisalen bör och lämpligen kan utsmyckas med riksvapnet och Sveriges flagga liksom även frågan huruvida nationalsången bör framföras måste i första hand vara ett ställningstagande som bör göras av talmannen och de vice talmännen.

I motion 814 föreslås vidare att riksdagen inleder eventuellt plenum som infaller på Svenska flaggans dag/nationaldagen den 6 juni med hymnen Sveriges flagga. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att riksmötet enligt RO förutsätts kunna avslutas före maj månads utgång. Emellertid har riksmötet under senare år med hänsyn till arbetsbelastning kommit att pågå ett antal dagar in i juni. Även i denna fråga får utskottet hänvisa till talmannen och de vice talmännen. Under hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motionerna 475, 567, 814, 1553, 1565 och 2341 förklaras besvarade med vad utskottet anfört.

Riksdagshusets funktioner, m. m.

I motion 1546 framläggs en rad förslag rörande riksdagshusets funktion och som syftar till skilda praktiska förbättringar av teknisk utrustning, postdistribution, användandet av representationslokaler, anordnande av kiosk samt fler mötesplatser och sittmöjligheter i huvudentrén m. m. I motion 1567 föreslås att möjligheterna till samlingspunkt för avkoppling och privat umgänge mellan ledamöterna förbättras t. ex. genom att en barservering med fullständiga rättigheter inrättas.

Förvaltningskontoret har i sitt yttrande anfört att flera av de frågor som tagits upp i motion 1546 redan är föremål för åtgärder. Så har t. ex. förbättringar i voteringsanläggningen redan vidtagits och viss utbyggnad av antalet sittplatser gjorts i entréhallen. Utskottet vill erinra om att frågor som avser förstärkning av servicen för riksdagens ledamöter varit föremål för särskild översyn inom en särskild arbetsgrupp inom utskottet. Arbetet har avsett en inventering av önskemål om förbättringar och därefter har förslag lämnats till förvaltningskontoret. Frågor av den mer praktiska karaktär det här är fråga om torde enligt utskottet med fördel kunna prövas och handläggas av den särskilda arbetsgruppen i samverkan med företrädare för förvaltningskontoret.

Såvitt gäller förslaget i motion 1567 om inrättande av en barservering har förvaltningskontoret i sitt yttrande konstaterat att några större problem från inredningssynpunkt inte finns om det från andra aspekter kan anses lämpligt att realisera förslaget.

Utskottet vill erinra om att riksdagens förvaltningskontor enligt dess instruktion är ett serviceorgan för riksdagen. Kontoret skall bl. a. svara för riksdagens hus och lokaler, svara för inköp och service till riksdagen och

svara för restauration för riksdagens ledamöter och personal. Under hänvisning till förvaltningskontorets allmänna serviceansvar finner utskottet inte motiverat att ge förvaltningskontoret något särskilt uppdrag i nu aktuella frågor, varför motionerna 1546 och 1567 avstyrks.

Riksdagens garage, fasadbelysning, m. m.

I motion 1569 föreslås att riksdagen skall fatta beslut om ett eget permanent garage i anslutning till riksdagshuset och att förvaltningsstyrelsen ges i uppdrag att lösa frågan samt andra i motionen upptagna frågor om parkering och kommunikationsproblem.

I motion 566 föreslås att riksdagen uppdrar åt förvaltningskontoret att vidta åtgärder för fasadbelysning av riksdagens byggnader efter mörkrets inbrott. I motion 1562 föreslås att riksdagen beslutar att sätta upp en minnestaval i riksdagshuset över arkitekterna Aron Johansson och Sven Silow.

Frågan om *riksdagens garage* togs upp i en motion av i stort sett samma innebörd under föregående riksmöte. Utskottet (KU 1983/84:27) lämnade i det sammanhanget en kortfattad redovisning av bakgrunden till garagefrågans nuvarande läge och avstyrkte motionen under hänvisning till att den väckta frågan direkt låg inom förvaltningskontorets ansvarsområde. Utskottet förutsatte emellertid att förvaltningsstyrelsen uppmärksamt skulle följa garagefrågan i syfte att på lämpligaste sätt trygga ledamöternas och personalens behov av goda och säkra garageringsmöjligheter.

I den nu aktuella motionen tas även särskilt upp förslag om förbättrade möjligheter till parkering i nära anslutning till riksdagens hus. Motionärerna pekar också på behovet av att reducera de hinder för riksdagsanknuten biltrafik på riksgatan mellan de båda riksdagsbyggnaderna, också med tanke på taxitrafik i båda körriktningarna.

I yttrandet från förvaltningskontoret framhålls att det inte utan stadsplaneändringar går att skapa flera permanenta parkeringsplatser på Helgeandsholmen. Däremot torde ett mindre antal nya platser kunna ordnas i närheten av förvaltningshuset. Vad gäller trafik på Riksgatan erinrar kontoret om att trafiken där måste begränsas med hänsyn till att denna är gågata och används för passage mellan byggnaderna.

Utskottet får även i detta sammanhang främst hänvisa till att frågan om garage för riksdagens ledamöter och personal är en sådan servicefråga som det ankommer på förvaltningskontoret att ansvara för. Utskottet förutsätter att frågan om förbättrade möjligheter till såväl korttidsparkering i nära anslutning till riksdagshuset som förbättrade möjligheter till trygg permanent parkering ägnas särskild uppmärksamhet. Detta är självfallet av stor betydelse för ledamöter, besökare och tjänstemän som är knutna till funktionerna i kammare, utskott och pågående utredningsverksamhet etc. Då något särskilt uppdrag i frågan inte får anses erforderligt avstyrker

utskottet motionen under hänvisning till det anförda.

Vad gäller motion 566 om *fasadbelysning* – en fråga som aktualiserades i en motion redan föregående år – har förvaltningskontoret i sitt yttrande erinrat att fasadbelysning numera är monterad. Motionen är således tillgodosedd.

Förvaltningskontoret har, såvitt gäller motion 1562 om uppsättande av *minnestavlor* över arkitekterna Aron Johansson och Sven Silow, i sitt yttrande anfört att förslaget avvisats av byggnadskommittén. Det har ansetts att dessa arkitekter – och andra som gjort insatser för riksdagens hus – bör hedras genom de bokverk och skrifter som ges ut om riksdagen och dess byggnader. Så har också skett. Utskottet har ingen annan mening i frågan, varför motionen sålunda avstyrks.

Upplåtelse av riksdagens plenisal

I motion 395 föreslås att riksdagen beslutar att plenisalen skall vara förbehållen riksdagsarbetet och Nordiska rådets sammanträden. Förvaltningskontoret har i sitt yttrande erinrat om att förvaltningsstyrelsen i budgetpropositionen (bilaga 16, punkt A 6, s. 6) uttalat att, sedan upprustning skett av även andrakammarsalen, riksdagens plenisal bör upplåtas "endast undantagsvis och då till vissa internationella organ, t. ex. Nordiska rådet och Europarådet".

Utskottet delar den bedömningen att plenisalen bör upplåtas i begränsad utsträckning. Emellertid bör också beaktas att riksdagen för närvarande behandlar ett regeringsförslag (prop. 1984/85:165) som innebär sådan ändring i lagen om kyrkomötet att dess årliga sammanträden flyttas från mars till augusti månad. Enligt utskottet måste kyrkomötet anses vara ett sådant organ för vilket riksdagens plenisal bör upplåtas. Detta bör ges riksdagens förvaltningskontor till känna. Under hänvisning till det anförda får motionsyrkandet anses tillgodosett.

Information om riksdagen i telefonkatalogen

I motion 2338 föreslås att riksdagen beslutar utöka informationen om riksdagen och dess ledamöter i landets telefonkataloger. I förvaltningskontorets yttrande anförs bl. a. att telefonkatalogen numera utkommer successivt under året i landets olika delar. Kostnaden för en sida för information av aktuellt slag är också avsevärd, nämligen ca 700 000 kr. Utskottet får i detta sammanhang erinra om att riksdagens funktion för utåtriktad information under senare år byggts ut kraftigt. Under hänvisning till kostnaderna för föreslagen åtgärd avstyrks motionen.

Information om riksdagens beredskapsåtgärder

I motion 932 föreslås att riksdagen beslutar om utbildning och orientering om riksdagens beredskapsåtgärder. Motionärerna finner det angeläget att den utbildning och orientering som föreslagits i förvaltningsstyrelsens förslag hösten 1982 om säkerhet och beredskap i riksdagen kommer till stånd. Förvaltningsstyrelsen bör efter samråd med krigsdelegationens presidium minst en gång per valperiod till riksdagen lämna en redogörelse för genomförd utbildning och andra beredskapsåtgärder. Krigsdelegationens ledamöter bör erhålla särskild utbildning.

Krigsdelegationens presidium har i yttrande över motionen lämnat en allmän redogörelse för vissa frågor som gäller det förberedelsearbete som krävs för att delegationen skall kunna träda i verksamhet. Därav framgår att ökade insatser för information och utbildning för närvarande är under planering. Presidiet anser att sekretesskäl talar emot att redogörelser för vidtagna beredskapsåtgärder lämnas i enlighet med motionärernas förslag. Förvaltningskontoret har i sitt yttrande erinrat om att det ankommer på förvaltningsstyrelsens och krigsdelegationens presidium att behandla frågan om i vilka former utbildning skall ske. Kontoret finner det naturligt att vid sidan av aktuella riktade informations- och utbildningsinsatser lämna en redogörelse för olika åtgärder i kontorets årliga verksamhetsberättelse. Av sekretesskäl måste dock uppgifter om vissa beredskapsåtgärder utelämnas ur berättelsen.

Då frågan om utbildning och orientering om riksdagens beredskapsåtgärder redan är föremål för åtgärder inom kontoret och riksdagens krigsdelegation finner utskottet inte skäl för riksdagen att ta något ytterligare initiativ i frågan. Med den lämnade redovisningen är enligt utskottet motionens syfte i stort tillgodosett. Motionsyrkandet avstyrks.

Beträffande kompensation till byggnadsingenjören Olof af Forselles

I två motioner 1984/85:1556 och 1563, har fråga om viss ersättning till byggnadsingenjören Olof af Forselles tagits upp. Motioner med samma syfte har behandlats och avslagits vid ett flertal tidigare tillfällen, senast vid föregående riksmöte (KU 1983/84:27). Utskottet anförde då att sakfrågan sedan länge är föremål för handläggning inom förvaltningskontoret varför utskottet inte fann anledning att föreslå något särskilt uppdrag åt förvaltningskontoret. Enligt vad utskottet erfarit är emellertid ärendet fortfarande föremål för överväganden inom förvaltningskontoret. Utskottet avstyrker med hänvisning härtill motionerna 1984/85:1556 och 1563.

Utskottet hemställer

1. beträffande *riksmötets öppnande, plenisalens utsmyckning, nationalsången, m. m.*
   a) att riksdagen avslår motion 1984/85:396,
   b) att riksdagen förklarar motionerna 1984/85:475, 567, 814, 1553, 1565 och 2341 besvarade med utskottets yttrande,
2. beträffande *riksdagshusets funktioner, m. m.*
   att riksdagen avslår motionerna 1984/85:1546 och 1567,
3. beträffande *riksdagens garage, fasadbelysning, m. m.*
   att riksdagen avslår motionerna 1984/85:566, 1562 och 1569,
4. beträffande *upplåtelse av riksdagens plenisal*
   att riksdagen
   a) som sin mening ger riksdagens förvaltningskontor till känna vad utskottet anfört om upplåtelse till kyrkomötet,
   b) avslår motion 1984/85:395,
5. beträffande *information i telefonkatalogen om riksdagen*
   att riksdagen avslår motion 1984/85:2338,
6. beträffande *information om riksdagens beredskapsåtgärder*
   att riksdagen avslår motion 1984/85:932,
7. beträffande *kompensation till byggnadsingenjören Olof af Forselles*
   att riksdagen avslår motionerna 1984/85:1556 och 1563.

Stockholm den 2 maj 1985

På konstitutionsutskottets vägnar
OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Anders Björck (m), Yngve Nyquist (s), Bertil Fiskesjö (c), Hans Nyhage (m), Kurt Ove Johansson (s), Kerstin Nilsson (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Sture Thun (s), Nils Berndtson (vpk), Ove Eriksson (m), Gunnar Nilsson i Eslöv* (s), Mona Sahlin* (s) och Lars Ernestam (fp).

*Ej närvarande vid justeringen.

Särskilda yttranden

1. Beträffande stöd till partigrupper (mom. 1 5)

Anders Björck, Hans Nyhage, Gunnar Biörck i Värmdö och Ove Eriksson (alla m) anför:

Det stöd som utgår till riksdagens partigrupper består av tre slag, nämligen *dels grundbidrag* om 450 000 kr. per parti, *dels mandatbidrag* med 4 500 kr. eller 9 000 kr. per mandat för regeringsparti resp. oppositionsparti, *dels ett*

kontorshjälpsstöd. Tidigare redovisades kontorshjälpsstödet som en särskild anslagspunkt.

Tanken bakom kontorshjälpsstödet är att ge riksdagens ledamöter bättre möjligheter till viss kontorsservice. Denna skall hanteras inom partikanslierna. Någon särskild redovisning från partiernas sida till förvaltningskontoret om hur medlen disponerats sker inte, vilket framkommit under utskottets budgetprövning. Det skulle enligt vår mening vara lämpligt att partierna – även om något uttryckligt krav inte finns – i anslutning till budgetbehandlingen i förvaltningskontoret lämnade en redovisning på vilket sätt kontorshjälpsbidraget disponerats.

2. Beträffande riksmötets öppnande, plenisalens utsmyckning, nationalsången, m. m. (mom. II 1)

Anders Björck, Hans Nyhage, Gunnar Biörck i Värmdö och Ove Eriksson (alla m) anför:

I inte mindre än sju motioner har frågor rörande riksmötets öppnande och vissa plenisalsfrågor tagits upp innevarande år. Utöver förslag om att det första mötet efter ett nyval borde kunna öppnas i rikssalen finns flera förslag om att göra ceremonin värdigare, t. ex. genom att nationalsången framförs.

Vi anser att det finns anledning för talmannen och de vice talmännen att beakta önskemålen om att ge den högtidliga ceremonin ett värdigare innehåll.

Bakom dessa önskemål står enligt vår mening en bred allmänhet.

Dessutom vill vi understryka vår uppfattning att nationalsymbolerna, riksvapnet och svenska flaggan, bör placeras i plenisalen.

3. Beträffande upplåtelse av riksdagens plenisal (mom. II 4)

Nils Berndtson (vpk) anför:

Utskottet har ställt sig bakom förvaltningskontorets beslut om att plenisalen bör upplåtas endast undantagsvis och då till vissa internationella organ, t. ex. Nordiska rådet. Vidare har utskottet föreslagit att kyrkomötet bör kunna disponera plenisalen.

Jag anser att plenisalen även i fortsättningen bör kunna upplåtas till riksdagspartierna. Det är ju partiorganisationerna som i vårt politiska system utgör grundvalen för det parlamentariska arbetet.

Ofullständigt beslutsunderlag har emellertid gjort att jag inte i tid framställt yrkande om att upplåtelse av plenisalen skall kunna ske till riksdagspartierna. Vpk:s riksdagsgrupp avser därför att vid kammarbehandlingen framställa yrkande därom.

minab/gotab Stockholm 1985 82663